

वर्ष-१५ | अंक : २७६ | २०८० मंसिर ३० गते शनिवार (16th Dec 2023 Saturday)

Pratidin National Daily

मूल्य-८.५/-

घरजग्गा किंतु प्रकरणको प्रतिवेदन बुझाइयो दोषीमाथि कार्वाही हुनेमा शंका

• विनोद सापकोटा

शिवसताक्षी शिवसताक्षी नगरपालिकाको घरजग्गा किंतु प्रकरणको छानविनका लागि कार्यपालिकाबाट गठित समितिले प्रतिवेदन बुझाएको छ। कार्यपालिकाको शुक्रबारको बैठकमा छानविन समितिका संयोजक वडा नम्बर ८ का वडा अध्यक्ष सन्तुमुर फेडिनले नगर प्रमुख मेयाहड थोप्ताई दोषीमाथि प्रतिवेदन बुझाएको हुन्। सो समितिमा कार्यपालिका सदस्य कुमार गई र ईन्जिनियर उत्तम बरात सदस्य छन्। तामो समयको अध्ययन, अनुसन्धान र संदिध व्यक्तिहको बयानका आधारमा प्रतिवेदन तयार पारेको नगर प्रमुखमार्फत शुक्रबारको कार्यपालिकाको बैठकमा बुझाइएको छ, छानविन समितिका संयोजक फेडिनले भए, अब वस्ने कार्यपालिकाको बैठकमा प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिएको नगर प्रमुखले हामीलाई जानकारी दिनुभयो।' नागको घर नक्सा शाखाको बैथिती छानविनका लागि समिति गठन भएपछि पीडितले सो शाखामा लिखित उच्चुरी दिएका थिए। उच्चुरीका आधारमा पीडित र आरोप लगाइएका कर्मचारीसंग समितिले लिखित र मौखिक बयान लिएको थियो। प्रतिवेदनमा जोडिएका कर्मचारीको नाम, पद र संलेख उल्लेख गर्न चाहेन्म। कार्यपालिकाको घर नक्सा शाखामा भएको

बोडे बैठकले छानविन समिति गठन गरेको थियो। सो समितिले जेठे १ देखि काम सुन गरेको थियो। भढै ६ महिनापछि तयार भएको प्रतिवेदनमार्फत जो कोही दोषी छन्, उनीहरूलाई कानुनी कार्वाहीका लागि कार्यपालिकामा सिफारिस गरिएको समितिले जनाएको छ।

दोषीउपर कार्वाही हुने, नहुने विषयमा आफू समितिको संयोजक भएको हैसियतले त्यस विषयमा अनेको हेको संयोजक फेडिनले बताए। उनले भने, 'कार्यपालिकामा छलफल हुन सक्छ। त्यसपछि भनौला।' सामाजिक संजाललाग्यत संचारमाध्यममा शिवसताक्षी नगरपालिकाको घर नक्सा शाखामा भएको

अनियमितताको घटना बाहिरिएपछि दोषीलाई कार्वाही हुनुपर्ने माग चुलिएको छ। नेकपा एमा, नेपाली काग्रेस, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी, रास्वालगायतका राजनीतिक दलले दोषीउपर कार्वाही गर्न कार्यपालिकाले खुडा कमाउन नहुने बताएका छन्। नेपाली काग्रेसका नेता पर्शुराम दुँगालाले घटनासंग जोडिएका जो कोही भएपनि कार्वाही गरेर भ्रष्टाचारमुन्त नगर बनाउन नगर प्रमुखलाई अनुरोध गरे। दुँगाना ०७४ र ०७९ को स्थानीय तहको निर्वाचनमा शिवसताक्षी नगरपालिकामा नेपाली काग्रेसबाट उम्मेदवार बनेका थिए। नेकपा माओआदीका महेन्द्र भट्टराईले भ्रष्टाचारमुन्त नगर बनाउन सबै देखेणे र सुनेगरी बाचन गरेर दोषी देखिएका जो कोहीलाई पनि कार्वाही गरिरुपर्छ।'

बताए। उन्हे भने, 'यो प्रकरणमा जोडिएका जो होस नगरबासीले कार्वाही भएको सुन र हेर्ने चाहेका छन्।' त्यसकारण भ्रष्टाचारका विषयमा कसैसंग कम्प्राइज नगर्न कार्यपालिकालाई उनले अनुरोध गरेका छन्। यसै संचारमाध्यममा प्रतिक्रिया दिई रास्वपाका नगर अध्यक्ष तुलसी खानालले दोषीलाई बचाए जनाउलाई दुःख दिने काम गरिए रास्वपा आन्दोलनमा उन्हे चेतावनी दिए। उन्हे भने, 'यो घटनालाई हाम्रो पार्टीले निकालबाट नियालेको छ। प्रतिवेदन आउँछ कि आउँदैन भनेमा हामीलाई शंका थियो।' अब, समितिले प्रतिवेदन बुझाएपछि सबैले देखेणे र सुनेगरी बाचन गरेर दोषी देखिएका जो कोहीलाई पनि कार्वाही गरिरुपर्छ।'

भापा बजारमा अखाद्य सामान बिक्रीमा

कुमरखोद(प्रस)। भापा गाउँपालिकाले बिक्रीका लागि राखिएको म्याद गुड्रेका उपभोक्ता सामानहरू जफत गरी नष्ट गरेको छ। बजार अनुगमनका क्रममा पसलहरूमा म्याद गुड्रिएका सामान भेटिएपछि गाउँपालिकाले जफत गरी नष्ट गरेको हो। नेपालमा प्रतिबन्धित भारतीय दुईलून ब्रान्डका खानेले अधिकाश किराना पसलहरूमा भेटिएको थियो। प्रतिबन्धित खानेले भेटिएपछि अब अग्रान्त नबेचन पसल सचालकहरूलाई सचेत गराइएको छ। अनुगमन टोलीले माडा मासु पसल, खाद्यान्त पसल, औपचार्य पसल, रेडिमेट कपडा, स्टेशनरी पसल, सुन पसल, होटल, कम्पेटिक पसल, औंडा अस्पताल, डेरीनाथतमा अनुगमन गरेको थियो। टोलीले बजार अनुगमन गर्दा अधिकाश पसलहरू आन्तरिक राजशव कार्यालयमा दर्ता देहेतपनि स्थानीय निकायमा दर्ता नभएको भापा गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गजेन्द्र थपलियाले बताए। थपलियाले उपभोक्ताहरूले देखेगरी मूल्सूची राशन, वितरितका जारी गर्न, म्याद नाथेका सामग्री बेचिबखन नार्न, खरिद विल राशन, व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण गर्न र स्थानीय निकायमा ७ दिनभित्र दर्ता हुन आउन अनुरोध गरेका थिए। भापा

गाउँपालिकाले आफ्ना पालिकाभित्र रहेका बजारहरूको शुक्रबारदेव अनुगमन शुरू गरेको हो। पालिकाका कार्यवाहक अध्यक्ष अन्जुदेवी थपलिया नेतृत्वको टोलीले गाउँपालिकाको मुख्य बजार भापा बजारबाट अनुगमन थालेको हो। अनुगमन टोलीमा कार्यवाहक अध्यक्ष थपलिया, राजशव शाखा प्रमुख कुन्द्रमणी तिरिसना, कृषि तथा पशु शाखा प्रमुख चन्द्रमणी माडल, प्रशासन शाखा प्रमुख पूर्णचन्द्र मैनाली र संचारकर्मी केशव चापागाई रहेका थिए।

अटोको डिकीमा ब्राउनसुगर, ३ पक्राउ

भापा(प्रस)। अटोको डिकीमा प्रतिबन्धित लामाङ्गुओय ब्राउनसुगर लुकाएर ल्यासे तीनजना कारोबारी दमकमा पक्राउ परेका छन्। बिहावार संग ६ बजेको समयमा विशेष सुचानाको आधारपा ईलाका प्रहरी कार्यालय दमकबाट खाटिएको प्रहरी टोलीले दमक नगरपालिका वडा नं. ७ हनुमान मन्दिरमा पशुहाटबाट बेलडाँगी जाँदै गरेको को १ ह १७४५ न. को अटोलाई चेकजाँच गर्दा अटोको डिकीमा लुकाएर ल्याएको ५१ ग्राम ब्राउनसुगर फेला परेको थियो। ब्राउनसुगरसहित अटो चालक दमक नगरपालिका वडा नं. १ बस्ते ३५ वर्षीय प्रकाश श्रेष्ठ, अटोमा सबार सोही ठाउं बस्ते २३ वर्षीय अर्जुन लिम्बू र उनकी श्रीमती २७ वर्षीय मनिया लिम्बू पक्राउ परेका छन्। अटोसहित नियन्त्रणमा विई उमीरुलाई ईलाका प्रहरी कार्यालयमा राखी थप अनुसन्धान भइहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ।

भापाको सीडीओमा बन्धुप्रसाद बास्तोला आउँदै

भापाको नायां प्रमुख जिल्ला अधिकारीको रूपमा बन्धुप्रसाद बास्तोला आउने भएका छन्। जिल्ला प्रशासन कार्यालय पाल्पामा कार्यरत सीडीओ बन्धुप्रसाद बास्तोलालाई भापाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको रूपमा सर्वा गरिएको हो। गृह मन्त्रालयले १६ जना प्रमुख जिल्ला अधिकारी (सीडीओ) र एक महानिर्देशको सर्वा गरेको छ। अन्य ८ जना महानिर्देशको पदस्थापना तथा सर्वा गरेका हुन्। कपिलबर्स्तुका शंकरहरी आचार्य मुखेतो प्रमुख जिल्ला अधिकारी बनेका छन्। मुखेतो नारायणकाजी श्रेष्ठले मात्रीसरीरी निर्णय गर्दै शुक्रबाट सीडीओ,

महानिर्देशक र सहसंचिवको पदस्थापना तथा सर्वा गरेका हुन्। कपिलबर्स्तुका शंकरहरी आचार्य मुखेतो प्रमुख जिल्ला अधिकारी बनेका छन्। मुखेतो नारायणकाजी श्रेष्ठले भोजपुर पुर्णिमाको रूपमा भएका छन्।

त्यसै, भोजपुरका हाइप्रिसाद धिमेरलाई उदयपुरमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको जिम्मेवारी दिइएको छ। उदयपुरका जिल्ला गौतम तहहुँको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको रूपमा सर्वा भएका छन्। गृह मन्त्रालयमा कार्यालय संचालनका आधाररत सीडीओ अधिकारीको रूपमा भएका छन्। राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा सर्वांगीकरण विभागका महानिर्देशक भवक्रियाद आचार्य जिल्ला प्रशासन कार्यालय संचालनमा राखिएको छ।

नेपाल-भारत सीमामा बंगलादेशी युवक पक्राउ

प्रहरीलाई खबर गर्नी उमी बंगलादेशी भएको पुष्टि भएको थियो। प्रहरीले उनको साथबाट परिचयपत्र र पटीएम कार्ड बारमद गरेको थियो। परिचयपत्रके आधारमा उमी बंगलादेशी भएको खुलेको हो। उनले अवैध बाटोबाट नेपाल प्रवेशका लागि आफू आएको प्रहरीलाई सिलिगुडी अदालतमा म्याद थप गरी हिरासतमा राखिए अनुसन्धान भइहेको प्रहरीले जनाएको छ।

परिचय पत्रको बाटोबाट बंगलादेशी समुदायसँग स्पष्ट र भाषा मिल्ने कारण बंगलादेशीहरू भारतीयको भेदमा अवैध रूपमा नेपाल प्रवेश गर्ने गरेको तथ्य बाहर आएको छ।

बितामोडमा डि.एम. छाति, फोक्सो, श्वासप्रश्वास, दम, पल्मोनोलोजिष्ट तिशेषज्ञको सेवा

डा. अच्युत भक्त आचार्य, MD, DM

DM-Pulmonary Critical Care & Sleep Medicine (BPKIHS, Dharan),
MD-Internal Medicine (NAMS, Bir Hospital),
MBBS-(Tribhuvan University)
NMC: NO:11838

नभिक र पाटन अस्पत

सम्पादकीय

डेंगु किन घटेन ?

• गोमति विक्रम

जाडोयाम शुरू भइसकदा पनि डेंगु संक्रमण घट्न सकेको छैन। सरकारी तथ्याकले डेंगुको सदाबहार संक्रमणको जोखिम देखिएको छ। गर्मी महिनामा जोखिम बढ्ने भनिए पनि चिसो मौसममा समेत डेंगु संक्रमणको तथ्यांक डरलागादो देखिएको छ। तराईमा मात्र होइन, पहाड र हिमाल त्यो पनि चिसो महिनामा समेत डेंगुको संक्रमण देखिनु जटिल समस्या हो। यस वर्षमात्र ५१ हजार १४ जनामा संक्रमण भएको छ। संक्रमितमध्ये २० जनाको ज्यान गाएको छ। मुलुकका १५ जिल्लामात्रै पाँच सम्बन्धित बढी व्यक्तिले संक्रमण पछिको पीडा अनुभूति गरेका छन्। यो तथ्यांक सार्वजनिक गर्ने बाहेक सरकारसँग डेंगुमुक्त समाज निर्माणको भने कुनै योजना छैन।

स्वास्थ्य मन्त्रालयले विवरण संकलन गर्ने र सार्वजनिक गर्नेमात्र होइन, डेंगु संक्रमण जरैदिखि नष्ट गर्न अभियान प्रभावकारी बनाउनुपर्यां चिसो मौसममा शून्यमा भर्ने डेंगु यस वर्ष जाडोयाम पनि देखा परेका यसले स्वास्थ्य प्रणालीमा चुनौती थाएँ गएको छ। बाहेमहिना जोखिम हुनुको कारण के हो? स्वास्थ्य मन्त्रालय गम्भीर बन जस्तै छ। हरेक वर्ष डरलागादोसँग डेंगु फैलिने गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/०१ मा एकमात्र डेंगु संक्रमित मनिस भेटिएको थियो जुन हजारौं पुगिसकेको छ। डेंगु उम्मूलनको प्रभावकारी योजना नबनाउँदा चिसो महिनामा पनि डेंगुको जोखिम कायमै भएको हो। यसको नियन्त्रणको मूल्य कुरा जनवेतना हो। सरकारले आम नागरिकलाई डेंगुको जोखिम नियन्त्रणका लागि गर्नुपर्ने कामबाटे अझै जनस्तरमा सचेतना फैलाउन सकेको छैन। डेंगुको प्रकोप बढेसँै स्वास्थ्य मन्त्रालयले 'बोज र नष्ट गर' नारा अधि सारे पनि प्रभावकारी भएको छैन।

सरकारी निकायबीच राष्ट्रो समन्वयको अभाव छ। स्वास्थ्य मन्त्रालय, प्रदेश र स्थानीय तहीच रप्रभावकारी समन्वय देखिएन। साथै डेंगु नियन्त्रण गर्न दक्ष र तालिम प्राप्त इन्टोमोलोजिस्ट पनि पर्याप्त नहुन् अर्को समस्या हो। मुलुकमा डेंगु संक्रमण पुस्टि भएको १९ वर्ष भयो। विगतमा गर्मी समयमा मात्र डेंगुको संक्रमण व्यापक हुने गर्थो जाडो सुरु हुनेबितकै लाम्खुद्दे हराउँथ्यो अनि डेंगु संक्रमण पनि नेपालमा डेंगु संक्रमण किन नियन्त्रणमा आउन सकेन? के कस्ता भाइरस विद्यमान छन्? यसको अनुसन्धान गरिनु पर्छ।

किन मौलाउँदै छ विदेश मोह?

• रघुराम पराजुली

Pratidin National Daily

तपाईं जहाँ भएपनि प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय सबरको लागि

लग्जिन गर्नुहोसwww.pratidindaily.com

नेपालले श्रम सम्झौता गरेका मुलुक ११ वटा भए पनि विभिन्न तरबले विश्वका १४४ मुलुकमा नेपाली श्रम गरिरहेको तथ्यांक विभिन्न सञ्चारमाध्यममा आइरहेका छन्।

इराक, रुस, युक्तन, रियाया, मुदान, सोमालिया, युगान्डा, घानालगायतका युद्धग्रस्त मुलुकमा पनि नेपाली जोखिम मोलारहेका समाचार छन्। अवैध तरबले विदेश जानेहरूको संख्या

दलको सरकार हुन्छ, उही दलका मान्छेलाई आयोगको नेतृत्व गर्ने अवसर जुर्यों र सोहीव्यापीजम आफूअनुकूलका मान्छे पदाधिकारी बथे। यही क्रम हाँदा २०७० सालमा गठन गरिएको आयोगको नेतृत्व रुकुमका मानवबहादुर नेपालीले गर्नुभयो।

यसरी आयोगलाई दलगत स्वार्थाले प्रभावित परेको प्रते छ।

नेपालको सीधिधान, २०७२ ले दलित आयोगलाई स्वैचाधिनिक आयोगका रूपमा स्वीकार गरेपछि विधिवत् रुपमा दलित आयोगको स्थिरता काम भएको हो।

छ वर्ष कार्यकाल रहेने व्यवस्था भए पनि सीधिधान लागू भएपछिको चार वर्ष आयोग पदाधिकारीवर्वीन अवस्थामा रह्यो। २०७९ सालमा केपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकारले स्वैचाधिनिक परिषदसम्बन्धी अध्यादेश ल्याएपछि परिषद्को सिफारिसमा दाढ़का देवराज विश्वकर्माले दलित आयोगको अध्यक्षमा भएको हो।

समस्या परेको बेला उपस्थिति नहुने संघ संस्थापति स्थानीय सरकारले नियमन गर्ने आवश्यक छ। दुःख पर्दा दलित आयोगलाई रुपमा दलित आयोगलाई गर्नुभयो र आयोगले न्यायका लागि सहजीकरण गरिएन्दै भने आप आमदालित समुदायमा थियो र छ।

चितवनको विन्दु परियारले गैरलालितासँग प्रेम विवाह गरेको कारण जातीय अपमान खेल नसकेर पीडकलाई कारबाही गरिएन दलित आयोगमा उजुरी गर्नुभयो तर आयोगले ऐसे दिएको अधिकारासमेत कार्यान्वयन नगरी जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई दलित मानव अधिकार अधिकारी अवस्थाको लागि प्रतिवाचार गरेर आप नपुर्ने अधिकार आयोगलाई दिएको छ।

सोही दफाको उपदफा २ ले छानबिनका लागि कुनै व्यक्तिलाई उपस्थित गराई जानकारी लिने तिखित कागजात प्रमाण पेस गर्ने लगाउने आवश्यक पेसा स्थलगत निरक्षण गर्ने व्यवस्था छ। कुनै पनि सरकारी वास्तविक नियमालाई जारी राख्न अपरिहार्य छ।

दलित मानव अधिकार-२०७९ का अनुसार जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत ऐन आपाएँ जातकै कारण ७७ जनाले ज्यान गुमाएका छन् भने दलित समुदायका लागि विवाचार गराई आयोगलाई गर्नुभयो।

हाल दलित आयोग पाँच सदस्यीय पदाधिकारीवर्वीहाँ देवराज विश्वकर्माले नेतृत्वमा रहेको छ।

दलगत स्वार्थालाई परित्याग गर्न नसक्नेहरूको भी दलित आयोगमा रुहेल आमदालित समुदायको मुदा ओफेलमा परिहर्छन्। त्यसैले दलित आयोगलाई दलको यायाबाट निकै टाढा राख्यु पर्छ अनि मात्र यसले आपाएको जिम्मेवारी नियमको विवरण तरबाट गर्ने सक्छ र पीडितको आवाज बोल्न सक्छ। हो, यसी मेसोमा दलित आयोगलाई पनि आपाएको जिम्मेवारी र काम सम्पादितमार्युन्ने अवस्था छ। जारजकोट र परिचय रुकुममा कासिक १७ गर्ने गएको भूकम्पले दुरुपयोग भएको जनन्यो। त्यसमा पनि विशेष पारी दलित र सीयानकून समुदाय बढी प्रताडित भए। कतियु अवस्थामा राहत वितरण गर्नी पनि दलितलाई विभेद गरियो भने समाचार बाहिर आए।

जारजकोटको नलाड-१, चित्री बस्तीका दलितहरूको दुःख त असह्य देखियो। एकै परिवारको १३ जनाको मृत्यु, २० जनालगान्दा दबी धाइते, १८३ परिवार घरवारीहीन रहेको यस बस्तीमा सामान्य दाडस तथा सम्प्रदाना दिनका लागि दलित आयोगले आपाएको जिम्मेवारी र काम सम्पादितमार्युन्ने अवस्था छ। जारजकोट र परिचय रुकुममा कासिक १७ गर्ने गएको भूकम्पले दुरुपयोग भएको जनन्यो। त्यसमा पनि विशेष पारी दलित र सीयानकून समुदाय बढी प्रताडित भए। कतियु अवस्थामा राहत वितरण गर्नी पनि दलितलाई विभेद गरियो भने समाचार बाहिर आए।

जारजकोटको नलाड-१, चित्री बस्तीका दलितहरूको दुःख त असह्य देखियो। एकै परिवारको १३ जनाको मृत्यु, २० जनालगान्दा दबी धाइते, १८३ परिवार घरवारीहीन रहेको यस बस्तीमा सामान्य दाडस तथा सम्प्रदाना दिनका लागि दलित आयोगले आपाएको जिम्मेवारी र काम सम्पादितमार्युन्ने अवस्था छ। जारजकोट र परिचय रुकुममा कासिक १७ गर्ने गएको भूकम्पले दुरुपयोग भएको जनन्यो। त्यसमा पनि विशेष पारी दलित र सीयानकून समुदाय बढी प्रताडित भए। कतियु अवस्थामा राहत वितरण गर्नी पनि दलितलाई विभेद गरियो भने समाचार बाहिर आए।

जारजकोटको नलाड-१, चित्री बस्तीका दलितहरूको दुःख त असह्य देखियो। एकै परिवारको १३ जनाको मृत्यु, २० जनालगान्दा दबी धाइते, १८३ परिवार घरवारीहीन रहेको यस बस्तीमा सामान्य दाडस तथा सम्प्रदाना दिनका लागि दलित आयोगले आपाएको जिम्मेवारी र काम सम्पादितमार्युन्ने अवस्था छ। जारजकोट र परिचय रुकुममा कासिक १७ गर्ने गएको भूकम्पले दुरुपयोग भएको जनन्यो। त्यसमा पनि विशेष पारी दलित र सीयानकून समुदाय बढी प्रताडित भए। कतियु अवस्थामा राहत वितरण गर्नी पनि दलितलाई विभेद गरियो भने समाचार बाहिर आए।

जारजकोटको नलाड-१, चित्री बस्तीका दलितहरूको दुःख त असह्य देखियो। एकै परिवारको १३ जनाको मृत्यु, २० जनालगान्दा दबी धाइते, १८३ परिवार घरवारीहीन रहेको यस बस्तीमा सामान्य दाडस तथा सम्प्रदाना दिनका लागि दलित आयोगले आपाएको जिम्मेवारी र काम सम्पादितमार्युन्ने अवस्था छ। जारजकोट र परिचय रुकुममा कासिक १७ गर्ने गएको भूकम्पले दुरुपयोग भएको जनन्यो। त्यसमा पनि विशेष पारी दलित र सीयानकून समुदाय बढी प्रताडित भए। कतियु अवस्थामा राहत वितरण गर्नी पनि दलितलाई विभेद गरियो भने समाचार बाहिर आए।

जारजकोटको नलाड-१, चित्री बस्तीका दलितहरूको दुःख त असह्य देखियो। एकै परिवारको १३ जनाको मृत्यु, २० जनालगान्दा दबी धाइते, १८३ परिवार घरवारीहीन रहेको यस बस्तीमा सामान्य दाडस तथा सम्प्रदाना दिनका लागि दलित आयोगले आपाएको जिम्मेवारी र काम सम्पादितम

